

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Caerdydd a'r Fro
Cardiff and Vale
University Health Board

28 Awst 2026

Diweddariad pwysig am Wasanaeth Rhywedd Cymru

Annwyl Glaf,

Rydym yn ysgrifennu i rannu diweddariad pwysig am Wasanaeth Rhywedd Cymru.

Rydym yn deall y gallai'r newyddion hyn beri gofid neu bryder, yn enwedig os ydych chi'n aros am llawdriniaeth cadarnhau rhywedd ar hyn o bryd. Rydym am esbonio beth sydd wedi digwydd, beth mae'n ei olygu i chi, a sut y byddwn yn parhau i'ch cefnogi.

Beth sydd wedi digwydd?

Mae Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru (NWJCC) wedi gofyn i Fwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro oedi atgyfeiriadau gan Wasanaeth Rhywedd Cymru ar unwaith ar gyfer llawdriniaethau cadarnhau rhywedd, a llawdriniaethau wedi'u trefnu, tra bod rhagor o waith adolygu clinigol annibynnol yn cael ei wneud.

Gwnaed y penderfyniad yn dilyn cyfarfod Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Chanlyniadau NWJCC ar 24 Awst 2026, lle uwchgyfeiriwyd y gwasanaeth i Lefel 3. Uwchgyfeiriad Lefel 3 yw proses wella a sicrwydd ffurfiol y GIG. Mae'n golygu bod pryderon wedi'u nodi sy'n gofyn am fwy o waith goruchwyllo, monitro a gweithredu ar welliannau.

Mae'r penderfyniad yn dilyn pryderon sy'n deillio o ddata atgyfeirio o 2025-26 sy'n nodi cyfraddau sylweddol uwch o atgyfeirio ar gyfer llawdriniaeth cadarnhau rhywedd gan Wasanaeth Rhywedd Cymru o'i gymharu â gwasanaethau rhywedd yn Lloegr. Yn ogystal, codwyd pryderon ynghylch agweddau ar brosesau atgyfeirio ac asesu.

O ganlyniad:

- Mae atgyfeiriadau newydd ar gyfer llawdriniaeth cadarnhau rhywedd wedi'u hoedi.
- Mae asesiadau llawfeddygol a llawdriniaethau wedi'u trefnu sy'n ymwneud â llwybr Gwasanaeth Rhywedd Cymru wedi'u hoedi.
- Bydd adolygiad clinigol annibynnol yn cael ei gynnal i roi sicrwydd ynghylch trefniadau asesu, atgyfeirio a llywodraethu ac i nodi unrhyw gamau gweithredu sydd eu hangen i gefnogi gwelliant.

Beth yw Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru?

Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru (NWJCC) yw'r sefydliad GIG sy'n gyfrifol am gynllunio, comisiynu a goruchwyllo ystod o wasanaethau iechyd arbenigol ar ran poblogaeth Cymru. Mae ei rôl yn cynnwys sicrhau bod gwasanaethau'n ddiogel, yn effeithiol ac yn darparu gofal o ansawdd uchel.

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Caerdydd a'r Fro
Cardiff and Vale
University Health Board

Mae'r NWJCC wedi gwneud y penderfyniad hwn fel rhan o'i gyfrifoldeb am oruchwyllo gwasanaethau a gomisiynwyd a sicrhau bod unrhyw bryderon am ansawdd, diogelwch neu lywodraethu yn cael eu hadolygu'n llawn.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Ar hyn o bryd, mae'r saib yn ymwneud yn benodol â'r llwybr llawfeddygol. Mae elfennau eraill o ofal a ddarperir gan Wasanaeth Rhywedd Cymru yn parhau i weithredu, gan gynnwys:

- Cymorth therapi hormonau
- Adolygiad endocrin
- Gwasanaethau cymorth seicolegol
- Therapi iaith a lleferydd

Nid yw'r saib presennol yn effeithio ar y gwasanaethau hyn.

Os ydych chi'n aros am lawdriniaeth, asesiad ar gyfer llawdriniaeth, neu os oes gennych gwestiynau am eich gofal unigol, rydym yn cydnabod y gallai fod gennych bryderon ac ansicrwydd ynghylch beth mae hyn yn ei olygu i chi yn bersonol.

Dylai cleifion sydd wedi trefnu apwyntiadau gyda Gwasanaeth Rhywedd Cymru barhau i fynychu trafodaethau ynghylch y camau nesaf a chymorth seicolegol.

Ein hymrwymiad i gleifion

Rydym yn gwerthfawrogi pa mor arwyddocaol y gall y cyhoeddiad hwn deimlo. Mae Gwasanaeth Rhywedd Cymru yn cefnogi pobl ar gyfnodau pwysig yn eu bywydau, ac rydym yn cydnabod y gofid y gall ansicrwydd ynghylch triniaeth yn y dyfodol ei achosi. Ein blaenoriaeth yw sicrhau bod cleifion yn cael eu trin gydag urddas a thosturi drwy gydol y broses hon.

Rydym wedi ymrwymo i:

- Rhoi gwybod i gleifion pan fydd mwy o wybodaeth yn dod ar gael.
- Darparu diweddariadau clir a gonest.
- Sicrhau bod unrhyw gyfathrebu yn ffeithiol, yn seiliedig ar dystiolaeth ac yn sensitif i'r effaith ar rhai yr effeithir arnynt.
- Gweithio gyda Chyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru i sicrhau bod trefniadau cymorth i gleifion ar waith.

Rydym yn cydnabod bod gofal cadarnhau rhywedd yn bwnc sy'n denu safbwyntiau cryf a gwahanol ar draws cymdeithas. Mae'n bwysig bod trafodaeth gyhoeddus a gwleidyddol yn parhau i fod wedi'i seilio ar wybodaeth gywir, ac osgoi dyfalu niweidiol.

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Caerdydd a'r Fro
Cardiff and Vale
University Health Board

Beth sy'n digwydd nesaf?

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn gweithio'n agos gyda Chyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru fel rhan o'r broses adolygu ac i benderfynu ar y camau nesaf. Byddwn yn parhau i roi diweddariadau wrth i ragor o wybodaeth ddod ar gael a byddwn yn cysylltu â chleifion yn uniongyrchol os oes datblygiadau sy'n effeithio ar eu gofal unigol.

Cymorth ar gael

Rydym yn cydnabod y gallai'r diweddariad hwn beri gofid, rhwystredigaeth neu ansicrwydd i rai cleifion, eu teuluoedd a'r rhai sy'n eu cefnogi.

Os hoffech gefnogaeth ychwanegol, mae yna nifer o sefydliadau sy'n darparu gwybodaeth, cyngor, eiriolaeth a chefnogaeth emosiynol i bobl drawsryweddol ac LHDTc+ gan gynnwys:

- Switsfwrdd – switchboard.lgbt (llinell gymorth LHDTcRhA+ am ddim)
- Y Samariaid – Samaritans.org (llinell gymorth 24/7 os oes angen i chi siarad)

Mae'r sefydliadau hyn yn gweithredu'n annibynnol ar GIG Cymru ac efallai y byddant yn gallu darparu cyngor, gwybodaeth a chymorth ychwanegol gan gymheiriaid.

Cwestiynau, pryderon a chymorth

Rydym yn deall y gallai fod gan lawer o gleifion gwestiynau am yr hyn y mae'r cyhoeddiad hwn yn ei olygu i'w gofal. Os oes gennych gwestiynau neu bryderon, neu os oes angen cymorth arnoch, anfonwch e-bost atom yn: Cav.Concerns@wales.nhs.uk

Sylwch efallai na fyddwn yn gallu ateb pob cwestiwn ar unwaith tra bod yr adolygiad annibynnol yn mynd rhagddo. Fodd bynnag, rydym wedi ymrwymo i roi diweddariadau i gleifion wrth i ragor o wybodaeth ddod ar gael.

Gwasanaeth Rhywedd Cymru

Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro